

Dijital Feminizm: UN Women Türkiye Instagram Hesabı Üzerine Bir İnceleme

Seril ÇAKMAK EKİNCİ¹

¹ Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi, seril.cakmak@inonu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2742-4642

Öz: Günümüzde birçok feminist uygulama dijital ortamlarda gerçekleşmekte ve bu durum feminizmin ve feminist eylemlerin dönüşümüne yol açmaktadır. Dijital feminizm, çevrim içi alanlarda yürütülen feminist aktivist çabaları ifade etmektedir. Dolayısıyla dijital feminizmin güncel mücadele konularının ve dijital feminist pratiklerin sosyal medyada nasıl şekillendiği ve yansıtıldığı önemli bir araştırma konusu olarak ön plana çıkmaktadır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı feminist toplulukların sosyal medya hesaplarındaki gönderileri üzerinden dijital feminizmin güncel mücadele konularını belirlemek ve bu konuların sosyal medyada nasıl ele alındığını incelemektir. Ayrıca araştırmada feminist toplulukların dijital feminizm bağlamında hashtagleri nasıl kullandıklarını incelemek amaçlanmaktadır. Araştırma kapsamında UN Women Türkiye Instagram hesabında 2024 yılında paylaşılan gönderilerde feminizmin güncel konuları açısından öne çıkan temalar ve hashtagler incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda 2024 yılında UN Women Türkiye Instagram hesabında toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddet, ekonomi, siyaset, spor ve eğitim temalarında paylaşım yapıldığı görülmüştür. Ayrıca her tema ile ilgili farklı hashtaglerin kullanıldığı ve aktivizm kampanyalarında hashtaglere yer verildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Feminizm, Dijital Feminizm, Sosyal Medya

Jel Kodları: Z1, Z10, Z13

Digital Feminism: An Analysis of the UN Women Türkiye Instagram Account

Atıf: Çakmak Ekinci, S. (2025). Dijital feminizm: UN Women Türkiye instagram hesabı üzerine bir inceleme. *Fiscaeconomia*, 9(Toplumsal Cinsiyet Özel Sayısı), 71-85. <https://doi.org/10.25295/fsecon.1696139>

Geliş Tarihi: 09.05.2025

Kabul Tarihi: 22.06.2025

Telif Hakkı: © 2025. (CC BY) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Abstract: Today, many feminist practices are realized in digital spaces, leading to the transformation of feminism and feminist action. Digital feminism refers to feminist activist efforts carried out in online spaces. Therefore, how the current struggles of digital feminism and digital feminist practices are reflected on social media is an important research topic. Accordingly, the aim of this study is to identify the current struggle issues of digital feminism through the posts of feminist communities on their social media accounts and to examine how these issues are addressed on social media. In addition, the study aims to examine the use of hashtags by feminist communities in the context of digital feminism. Within the scope of the research, the prominent themes and hashtags in terms of current issues of feminism in the posts shared on the UN Women Türkiye account in 2024 were analyzed. As a result of the analysis, it is seen that in 2024, the UN Women Türkiye Instagram account shared posts on the themes of gender equality and women's empowerment, violence against women, economy, politics, sports, and education. In addition, it was determined that different hashtags were used for each theme, and hashtags were used in activism campaigns.

Keywords: Feminism, Digital Feminism, Social Media

Jel Codes: Z1, Z10, Z13

1. Giriş

İnternet kullanımının yaygınlaşması ile feminist pratiklerin birçoğu dijital alanlarda gerçekleşmeye başlamıştır (Tong & Botts, 2021, s. 6). Bu durum feminist aktivist

eylemlerin dönüşmesine yol açmış ve feminizmin tarihsel gelişiminde dördüncü dalga feminizm olarak adlandırılan yeni bir dalganın ortaya çıktığına işaret etmiştir (Munro, 2013, s. 23). Dijital medya, feminizmi yeniden canlandırarak feminizmin genç kadınların ilgisini çekmesini sağlamış ve toplumsal cinsiyet meselelerinin kamusal alana taşınmasına yardımcı olmuştur (Jouet, 2018, s. 154).

Dijital platformlar feminist düşünce ve söylemlerin geniş çapta ve hızla yayılması, toplumsal cinsiyet ve cinsiyetçilik hakkında yeni söylem biçimlerinin oluşturulması, farklı kitlelerle bağlantı kurulması ve yaratıcı protesto biçimlerinin ortaya çıkması için büyük bir potansiyel sunmaktadır (Baer, 2018, s. 18). Blevins'e (2018, s. 96) göre çevrim içi topluluklar, genç feministlerin feminist aktivizme dahil olmalarının yeni bir yolu olarak karşımıza çıkmaktadır. Yeni nesil gençler, sokaklarda yürüyerek feminist aktivizme katılmak yerine sohbet, tartışma ve aktivizm alanları oluşturmak için çevrim içi toplulukları tercih etmektedirler. Genç aktivistler dijital medya aracılığıyla feminizmle ilgili fotoğraf, video gibi görsel içerikler üreterek ve hicivli anlatılar kullanarak feminizmin güncel konularına görünürlük kazandırmaktadır (Jouet, 2018, 154). Diğer yandan dijital medya, #MeToo hareketi gibi hashtag feminizmi örneklerinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur (CBS News, 2017).

Bazı araştırmacılar çevrim içi feminist pratikleri dördüncü dalga feminizm hareketi olarak tanımlamasına rağmen Jackson'ın (2018, s. 45-47) araştırmasında dijital feminizmin anlatıları ile birinci, ikinci ve üçüncü dalga feminizmin anlatıları arasında birçok ortak nokta bulunmuştur. Genç feministlerin odaklandığı konular kürtaj hakkı, cinsiyetçilik, cinsel şiddet ve kesişimsellik olarak belirlenmiştir. Akan & Gürhan'ın (2020) araştırmasında dijital feminizmin güncel konuları olarak "kadına yönelik şiddet, ekonomi ve çalışma hayatı, savaş ve barış sürecinde kadınlar, cinsiyet eşitliği, politika, eğitim, sağlık, spor, dijital dünya ve cinsel kimlik" ön plana çıkmıştır. Jouet (2018, s. 154) ise çevrim içi ve çevrim dışı feminist kampanyaların, Fransız üçüncü dalga feminist hareketin eşitlik, tecavüz ve taciz gibi mücadele konularında önemli gelişmeler kaydedilmesine katkı sağladığını ancak eşitlik için hala birçok mücadele verildiğini ifade etmektedir.

Mevcut araştırmalar dijital medyanın feminizmi ve feminist pratikleri nasıl dönüştürdüğünü ortaya koymaktadır. Ancak literatürde dijital feminizmin güncel konularını belirlemeye ve feminist toplulukların hashtag kullanımını incelemeye yönelik yapılan araştırmaların sayıca sınırlılığı göze çarpmaktadır (Jackson, 2018; Jouet, 2018; Mendes vd., 2018; Akan & Gürhan, 2020; Yin & Sun, 2021). Buradan hareketle araştırmanın amacı feminist toplulukların sosyal medya hesaplarındaki gönderileri üzerinden dijital feminizmin güncel mücadele konularını belirlemek ve bu konuların sosyal medyada nasıl ele alındığını incelemektir. Ayrıca araştırmada feminist toplulukların dijital feminizm bağlamında hashtagleri nasıl kullandıklarını incelemek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda araştırmada yanıt aranan sorular aşağıdaki gibidir:

- UN Women Türkiye Instagram hesabında dijital feminizm açısından hangi konular ele alınmıştır?
- UN Women Türkiye Instagram hesabında dijital feminizmin güncel konuları nasıl yansıtılmıştır?
- UN Women Türkiye Instagram hesabında dijital feminizm açısından hashtag kullanımı nasıldır?
- UN Women Türkiye Instagram hesabında dijital feminizm açısından öne çıkan temalarla ilişkili hangi hashtagler kullanılmıştır?

Çalışmanın literatür taraması kısmında feminizmin tarihsel gelişimi ve dijital feminizm kavramı ele alınmıştır. Uygulama aşamasında ise durum çalışması deseni çerçevesinde doküman incelemesi aracılığıyla veriler toplanmıştır. Çalışmada 2024 yılında UN Women Türkiye¹ Instagram hesabında paylaşılan 151 gönderi tematik analiz tekniği doğrultusunda Maxqda 2020 nitel veri analiz programı kullanılarak incelenmiştir. Araştırma sonuçlarının dijital medyanın feminizmi ve feminist pratikleri nasıl

¹ <https://turkiye.prod.unwomen.org/tr/hakkimizda/un-women-hakkinda>

dönüştürdüğünü anlamak ve açıklamak noktasında feminizm literatürüne katkı sağlaması beklenmektedir.

2. Feminizm ve Feminizmin Tarihsel Gelişimi

Feminist hareket ortaya çıkışından itibaren tartışmalı bir konu olmuştur. Kadınların toplumdaki konumlarını sorgulamak ve incelemek için etkili bir bakış açısı sunan feminist yaklaşım, toplumsal cinsiyet açısından toplumsal yapı ve eşitsizliklerin yeniden değerlendirilmesini talep etmekte, toplumdaki güç yapılarının (bireysel, iktidar, toplumsal, siyasal) kökenini ve amacını sorgulamakta ve bu doğrultuda politika ve uygulama önerilerinde bulunmaktadır. Tarihsel süreçte feminist teori ekonomik, sosyal ve siyasal alanda kadınların konumlarının değişmesine ve birçok hak elde etmelerine katkı sağlamıştır (Van Gundy, 2014, s. 6).

İlk feminist dalga 19. yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. 1848 yılında Newyork Seneca Falls'ta düzenlenen ilk büyük kadın hakları kongresi Amerika'da birinci dalga feminizmin başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Bu dönemde öne çıkan konular oy hakkı ve siyasi katılım olmuştur (Kinser, 2004, s. 127; Rampton, 2015, s. 1).

1928'de 21 yaş üzeri kadınlara oy hakkının verilmesi ile feminist hareket odak noktasını kadınların toplumda maruz kaldıkları diğer eşitsizliklere çevirmiştir (Munro, 2013, s. 22). İkinci dalga feminizm 1960-1990 yılları arasında kapsamakta ve "kadınların özgürleşme hareketi" olarak adlandırılmaktadır. Dönemin baskın konularını cinsellik, kimlik, aile rolleri, iş hayatındaki eşitsizlik ve üreme hakları oluşturmaktadır (Rampton, 2015, s. 3).

20. yüzyılın sonlarına doğru ise feminist düşünce postmodernizm ve çokkültürcü teorinin etkisiyle daha spesifik bir hale gelerek kadınlar arasındaki "ırk, sınıf, etnik köken ve cinsellik" gibi farklılıklara odaklanmıştır (Donovan, 2021, s. 349). Üçüncü dalga feministlerin öncelikli ilkesi kesişimsellik (intersectionality) olmuştur. Kesişimsellik teorisi "toplumsal cinsiyet, cinsiyet, cinsellik, ırk, etnik köken, sakatlık durumu ve sosyoekonomik durum" gibi dinamikleri kadınlara yönelik baskı biçimleri olarak değerlendirmektedir (Tong & Botts, 2021, s. 56).

İnternet kullanımının yaygınlaşması ile feminist pratiklerin dijital platformlarda gerçekleşmeye başlaması dördüncü dalga feminizmin ortaya çıkmasına sebep olmuştur (Munro, 2013, s. 23). Bazı araştırmacılar dördüncü dalga feminizmin mücadele konularının birinci, ikinci ve üçüncü dalga ile benzerlik gösterdiğini ancak dijitalleşmenin feminist pratikleri dönüştürdüğünü öne sürmektedir (Jackson, 2018, s. 45). Dördüncü dalga feminizmin başlıca mücadele konuları cinsel taciz, beden utandırma ve tecavüz kültürüdür. Dördüncü dalga feminist hareketin en belirgin özelliği bu meseleleri gündeme taşıma ve çözüme ulaştırma noktasında sosyal medyayı kullanmasıdır (Brunell & Burkett, 2025).

3. Dijital Feminizm

Günümüzde feminist pratiklerin birçoğu dijital alanlarda gerçekleşmektedir (Rogan & Budgeon, 2018, s. 6). 2018 yılında ortaya çıkan dijital feminizm kavramı, çevrim içi ortamlarda gerçekleşen feminist aktivist eylemleri ifade etmektedir. Feminist aktivistler, 1990'ların ortalarından itibaren interneti örgütlenme amacıyla aktif ve bilinçli olarak kullanmaya başlamışlardır. Bu haliyle dijital feminizm, bir çevrim içi aktivizm ve dayanışma biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Dijital feminizm bloglar, X² gönderileri, tartışma panoları, medya platformları gibi dijital araçlar üzerinden gerçekleşmekte ve feminist aktivistler için çevrim içi alanlar inşa etmektedir (Cockayne & Richardson, 2020, s. 329).

² 2023 yılında sosyal medya platformu Twitter, X adını almıştır. <https://www.cbsnews.com/news/twitter-rebrand-x-name-change-elon-musk-what-it-means/>

Dijitalleşme feminist pratiklerin dönüşmesine neden olsa da dijital feminizmin mücadele konuları birinci, ikinci ve üçüncü dalga feminizm ile benzerlik göstermektedir. Dijital feminizmin başlıca mücadele alanlarını cinsel taciz, beden utandırma, tecavüz kültürü, kürtaj hakkı, cinsiyetçilik ve kesişimsellik gibi konular oluşturmaktadır (Jackson, 2018; Jouet, 2018; Brunell & Burkett, 2025).

Dijital medya yeni bir aktivizm biçimi olan hashtag feminizminin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Hashtag feminizmi, X kullanıcıları arasında sohbet ve tartışma alanları oluşturmak için hashtaglerin kullanılmasını ifade etmektedir (Mendes vd., 2018, s. 237). Hashtag feminizminin en bilinen örneklerinden birisi #MeToo hareketidir. #MeToo etiketi ilk olarak 2006 yılında Afrikalı Amerikalı kadın hakları savunucusu Tarana Burke tarafından kullanılmıştır. Hollywood yapımcısı Harvey Weinstein hakkındaki cinsel saldırı iddialarının ortaya çıkması sonrasında ise oyuncu Alyssa Milano bu ifadeyi bir X etiketi olarak kullanmıştır. Milano, bu etiket ile X kullanıcılarını #MeToo hareketine katılmaya ve cinsel şiddetin yaygınlığını gözler önüne sermeye davet etmiştir. Böylelikle 24 Ekim 2017'de #MeToo etiketi X kullanıcıları arasında hızla yayılmaya başlamış ve ilk 24 saat içinde 12 milyon kez paylaşılmıştır (CBS News, 2017). #MeToo hareketi gibi hashtag feminizmi örnekleri, dijital medyanın artan kullanımının feminizmi nasıl dönüştürdüğünü ortaya koymaktadır. Dijital medya feminizm açısından iletişim biçimlerini değiştirmiş ve farklı türde diyalogların kurulmasına olanak tanıyarak küresel çapta, çevrim içi ve çevrim dışı yeni aktivizm biçimlerinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır (Baer, 2018, s. 18).

Dijital medya feminist görüşlerin daha büyük kitlelere ulaşmasını ve çevrim içi feminist toplulukların oluşturulmasını kolaylaştırmıştır (Mendes vd., 2018, s. 241; Jouet, 2018, s. 153). Bu durum ikinci dalga feminizm döneminde yükselişe geçen feminist bilinç yükseltme gruplarının benzer şekilde çevrim içi olarak ortaya çıkmasına neden olmuştur. Genç feministler, feminizm açısından dijital platformları bilinç yükseltme forumları olarak kullanmaktadır. Çevrim içi topluluklar, genç feministler için bilgi ve kişisel deneyimlerin paylaşımı, eleştiri yapma, etkileşim kurma ve çevrim dışı etkinlikler düzenleme imkânı sunan alanlar haline gelmiştir (Jackson, 2018, s. 45-47; Rogan & Budgeon, 2018, s. 11).

Mendes vd.'nin (2018, s. 240-241) araştırma bulgularına göre sosyal medya platformu X, "küresel erişim, hız, anlık etkileşim, diyalog kurma, görünürlük sağlama, bağlantı kurma, topluluk oluşturma ve ortak bir bilinç geliştirme" açısından feminist kullanıcılara birçok fırsat sunmaktadır. X platformu, feminist aktivistler tarafından yeni fikirler keşfetmek ve yeni arkadaşlıklar kurmak için güvenli bir alan olarak tanımlanmaktadır. Diğer yandan feminist aktivistler, sosyal medyada yapılan ifşa pratiklerini toplumsal değişim yaratmada önemli bir strateji olarak görmektedir.

Jackson (2018, s. 45-47) gerçekleştirdiği çalışmada genç feministlerin feminist pratiklerini ve feminizm ile kurdukları ilişkiyi incelemiştir. Araştırma bulgularına göre dijital medya, feminist aktivistlerin feminist pratiklerinin ayrılmaz bir parçası olarak görülmektedir. Feministler, feminizmle ilgili "bilgi paylaşmak, öğrenmek, araştırmak, eleştirmek ve protesto yapmak" için dijital platformları temel bir araç olarak kullanmaktadır. Bunun yanı sıra feministler, dijital platformlarda feminist bir kimlik inşa etmekte ve yaptıkları paylaşımlarla bu kimliği yeniden üretmektedirler.

Jouet (2018, s. 153-154) yaptığı çalışmada dijital medyanın feminizmi ve feminist pratikleri nasıl dönüştürdüğünü ve feministlerin dijital medyayı nasıl kullandıklarını analiz etmiştir. Araştırma bulgularına göre genç feministler, feminizmle ilgili mizah ve hiciv içeren görsel anlatılar (resim, video vb.) kullanarak kadın meselelerinin görünürlük ve izleyici kitlesi kazanmasını sağlamıştır. Aynı zamanda feministler, sosyal medya aracılığıyla kamusal alanda yankı uyandıran etkinlikler ve kampanyalar düzenleyerek eyleme dönüşen performatif aktivizme yol açmaktadırlar. Performatif dijital aktivizm, feministleri birleştirerek hem çevrim içi hem de çevrim dışı kolektif eylemlerin organize edilmesini kolaylaştırmaktadır.

Diğer yandan dijital çağın sunduğu olanaklar “kişisel olan politiktir” söylemine yeni anlamlar kazandırarak özel ve kamusal alandaki ilişkileri dönüştürmüştür. Dijital çağda kadınlar kişisel akıllı telefonları veya bilgisayarları aracılığıyla kamusal alana katılabilmekte ve kamusal üretime dahil olabilmektedir. Sosyal medyadaki katılım, feministler tarafından “hem kültürel üretimin hem de politik ve toplumsal katılımın” bir ifadesi olarak değerlendirilmektedir. Dijital katılım, kadınların kamusal alanlara daha fazla dahil olmalarını sağlayabilmektedir. Ancak dijital ortamlar kadınları yeni baskı ve gözetim biçimlerine maruz bırakarak toplumsal cinsiyet yapılarını yeniden üretebilmektedir (Rogan & Budgeon, 2018, s. 9-16). Aynı zamanda dijital medya sayesinde feminizmin geniş kitlelere ulaşması ve görünürlük kazanması siber cinsiyetçiliğin artmasına neden olabilmektedir (Jouet, 2018, s. 154).

4. Yöntem

Bu çalışma nitel araştırma yöntemi kapsamında bir durum çalışması (örnek olay incelemesi) olarak tasarlanmıştır. Durum çalışması araştırması, gerçek yaşamda belirli sınırlarla tanımlanabilen bir sistemin (tek bir durum) veya birden fazla durumun derinlemesine incelenmesine olanak tanıyan nitel bir araştırma desenidir. Bu yaklaşım ile araştırmacı gözlem, mülakat, görsel-işitsel materyaller, dokümanlar ve raporlar gibi çoklu bilgi kaynakları aracılığıyla detaylı ve derinlemesine bilgi toplayarak bir durumun betimlemesini sunabilmektedir. Durum çalışmalarında durumun zaman ve mekân gibi belirli kriterler ile sınırlandırılabilir olması gerekmektedir (Creswell, 2016, s. 97-98). Bu çalışmada örnek olay olarak Un Women Türkiye Instagram hesabında 2024 yılında paylaşılan 151 gönderi seçilmiştir. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi kurumsallaşmış bir feminist topluluktur. UN Women Türkiye Instagram hesabı belirli bir topluluk ve zaman dilimi açısından sınırlandırılabilir bir durum özelliği göstermektedir. Durum çalışması yaklaşımı ile kurumsal bir Instagram hesabı olan UN Women Türkiye üzerinden dijital feminizmin güncel konularını ve hashtag kullanımını derinlemesine analiz etmek mümkün olmuştur.

Araştırmanın evren ve örneklemi amaçlı ölçüt örnekleme yöntemi doğrultusunda belirlenmiştir. Bu yöntemde “belirli ölçütleri karşılayan ve benzer nitelikler gösteren kişiler, olaylar, nesneler ya da durumlar örnekleme” yer almaktadır (Büyüköztürk vd., 2014, s. 91). Araştırmanın evren ve örneklemi belirlenirken ölçüt olarak Türkiye’de dijital feminizm odaklı paylaşımlar yapan feminist toplulukların sosyal medya hesapları temel alınmıştır. Bu kapsamda araştırmanın evrenini Türkiye’de dijital feminizm ile ilgili paylaşım yapan feminist toplulukların Instagram hesapları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise UN Women Türkiye Instagram hesabında 2024 yılında paylaşılan 28 fotoğraf, 45 reels ve 68 çoklu fotoğraf olmak üzere toplam 151 gönderi içermektedir. Araştırmada güncel verilere ulaşmak amacıyla 2024 yılı gönderilerinin incelenmesi tercih edilmiştir. Ayrıca 2024 yılında paylaşılan 151 gönderinin incelenmesi veri doygunluğuna ulaşılması için yeterli olmuştur (Creswell, 2017, s. 189).

Araştırma verilerinin toplanmasında doküman incelemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Doküman incelemesi, “araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini” içermektedir. Doküman incelemesi, tek başına bir veri toplama tekniği olabileceği gibi diğer veri toplama teknikleri ile birlikte de kullanılabilir. Nitel araştırmalarda önemli veri kaynakları arasında yer alan dokümanlar, gözlem ve görüşmeye gerek kalmadan araştırmacının ihtiyacı olan veriyi elde etmesini sağlayabilmektedir. Böylelikle doküman incelemesi araştırmacıya zaman kazandırma ve maliyetleri düşürme açısından katkıda bulunmaktadır. Doküman analizinde yazılı kaynakların yanı sıra film, video ve fotoğraf gibi görsel malzemeler de önemli veri kaynakları olarak kullanılabilir (Yıldırım & Şimşek, 2018, s. 189-190). Bu çalışmada UN Women Türkiye Instagram hesabında 2024 yılında paylaşılan video, fotoğraf ve metin içerikli 151 gönderi veri kaynağı olarak kullanılmıştır. UN Women Türkiye Instagram hesabında yer alan 151 gönderi ekran görüntüsü olarak arşivlenmiş ve Maxqda 2020 nitel veri analiz programına aktarılmıştır. Instagram hesabı gönderilerinin

veri kaynağı olarak kullanılması görsel ve yazılı materyallerin birlikte incelenmesine olanak tanıyarak daha kapsamlı bir analiz yapılmasına imkân sunmuştur. Ayrıca doküman incelemesi araştırmacıya zaman ve maliyet tasarrufu sağlamıştır.

Araştırma verilerinin analizi Braun & Clarke (2006, s. 87) tarafından geliştirilen tematik analiz aşamaları doğrultusunda Maxqda 2020 nitel veri analiz programı aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Braun & Clarke'a (2006, s. 79) göre tematik analiz veri setindeki temaları belirleme, analiz etme ve raporlama yöntemidir. Tematik analiz verilerin organize edilmesini ve ayrıntılı bir şekilde açıklanmasını sağlamaktadır. Araştırmada uygulanan tematik analiz aşamaları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Tematik Analiz Aşamaları

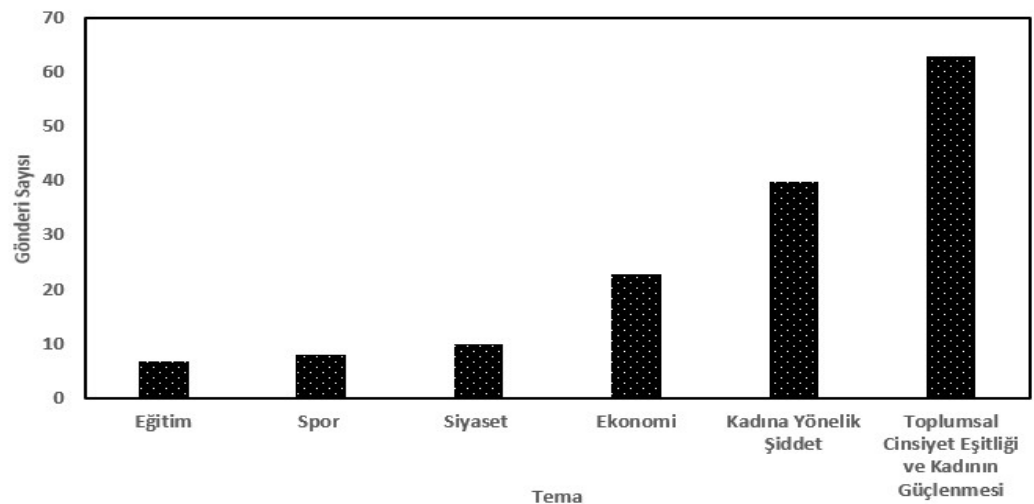
Tematik Analiz Aşamaları
1. Veriye aşinalık kazanma: UN Women Türkiye Instagram hesabındaki 2024 yılı gönderileri 2 kez incelenerek ilk fikirler not alınmıştır.
2. İlk kodların oluşturulması: 2024 yılı gönderilerinde dikkat çeken bölümler Maxqda nitel veri analiz programı aracılığıyla sistematik bir şekilde kodlanarak bir araya getirilmiştir.
3. Temaların belirlenmesi: Kodlar olası temaların altında gruplandırılmıştır.
4. Temaların gözden geçirilmesi: Temaların ve kodlanmış bölümlerin uyumu kontrol edilmiştir.
5. Temaların tanımlanması ve adlandırılması: Temalar detaylı bir şekilde incelenerek tanımlanmış ve adlandırılmıştır.
6. Raporun hazırlanması: Temalar analiz edilerek yorumlanmış ve raporlanmıştır.

Araştırmada geçerliliği sağlamak amacıyla veriler sistematik bir şekilde toplanmış, analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırmacının güvenilirliğini artırmak için çapraz kodlama (Creswell, 2017, s. 203) yapılarak veriler iletişim alanında uzman farklı araştırmacı tarafından yeniden kodlanmış ve kodların uyum düzeyi kontrol edilmiştir.

Araştırmanın başlıca sınırlılıkları örneklem seçimi, verilerin toplanması ve analiz sürecinden kaynaklanmaktadır. Araştırma verilerinin belirli bir zaman diliminde tek bir sosyal medya hesabı üzerinden toplanması ve tematik analiz tekniği ile incelenmesi elde edilen bulguların genellenebilirliğini sınırlandırmaktadır.

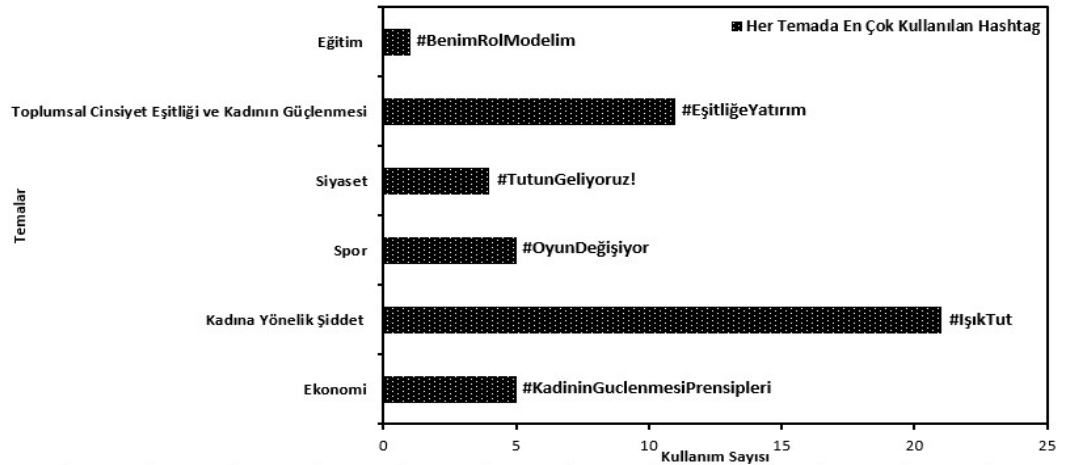
5. Bulguların Yorumlanması

UN Women Türkiye Instagram hesabının 2024 yılı gönderilerinin tematik analizi sonucunda toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi (N=63, %41,7), kadına yönelik şiddet (N=40, %26,4), ekonomi (N=23, %15,2), siyaset (N=10, %6,6), spor (N=8, %5,2) ve eğitim (N=7, %4,6) olmak üzere toplam 6 temada paylaşım yapıldığı gözlemlenmiştir. Analiz sonucunda elde edilen temalara aşağıda detaylı bir şekilde yer verilmiştir. UN Women Türkiye 2024 Instagram gönderilerinin temalara göre dağılımı Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. UN Women Türkiye 2024 Instagram Gönderilerinin Temalara Göre Dağılımı

2024 yılında UN Women Türkiye Instagram hesabı gönderilerinde toplam 289 hashtag kullanıldığı tespit edilmiştir. 2024 yılında UN Women Türkiye Instagram hesabı gönderilerinde öne çıkan temalarda en çok paylaşılan hashtagler Şekil 2’de gösterilmiştir. Şekil 2’ye göre her tema kapsamında farklı hashtaglerin kullanıldığı görülmektedir. Örneğin kadına yönelik şiddet temasında en çok kullanılan hashtag #IşıkTut (N=21) iken toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi temasında #EşitliğeYatırım (N= 11) olmuştur.

Şekil 2. UN Women Türkiye 2024 Instagram Gönderilerinde Temalara Göre En Çok Kullanılan Hashtagler

5.1. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlenmesi

UN Women Türkiye Instagram hesabında toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi temasında 63 gönderi paylaşıldığı görülmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi teması temel olarak toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın güçlenmesi mesajlarının ön planda olduğu gönderileri içermektedir. Ayrıca bu tema kapsamında kadın sağlığı, kesişimsellik ve kapsayıcılık, engellilik, kız çocuklarının güçlenmesi, kadın dayanışması, iletişimde toplumsal cinsiyet eşitliği, reklamlardaki kadın temsilleri, çevresel sürdürülebilirlik, sanatta toplumsal cinsiyet, yoksulluk, gıda güvensizliği ve açlık, evde iş bölümü ve çocuk bakımı konuları ele alınmıştır. Örneğin 8 Mart Dünya Kadınlar gününde Un Women Türkiye İyi niyet elçisi oyuncu Demet Evgar’ın yer aldığı bir reels videosu paylaşılmıştır. Demet Evgar Birleşmiş Milletler Kadın Biriminin Dünya Kadınlar Günü temasının kadınların güçlenmesi ve eşitliğe yatırım olduğunu belirtilerek X’ten #BenKadınım ve #EşitliğeYatırım etiketleri ile paylaştığı gönderi ile #EşitliğeYatırım kampanyasını başlatmıştır:

“İyi Niyet Elçimiz Demet Evgar, kadınların güçlenmesi ve eşitlik için yatırıma davet ediyor. Bu akşam Show Ana Haber’i sunan @temedragve, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında kadınların sesleri ve haklarının merkezde olduğu, katılımcı ve kapsayıcı ilkelere dayalı bir şekilde eşitliğe yatırım yapılmasının önemine vurgu yaptı. Evgar, herkesi Dünya Kadınlar Günü #EşitliğeYatırım #BenKadınım kampanyamıza davet etti. @showtv” (UN Women Türkiye, 2024)

Diğer yandan Un Women Türkiye, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği için Güçlü Sivil Alan projesi çerçevesinde sivil toplum örgütleri ile iş birlikleri gerçekleştirmiş ve deprem bölgelerindeki kadın ve kız çocuklarının güçlenmesi için projeler geliştirmiştir. Bu kapsamda deprem bölgelerinde hayata geçirilen projeler bazı gönderilerde paylaşılarak kadın dayanışmasına vurgu yapılmıştır. Örneğin bir gönderide kendisi de bir depremzede olan Sosyal Hizmet Uzmanı Gizem Aslan’ın Hatay Umutkent Kadın Dayanışma Merkezi’ndeki deneyimleri aktarılmıştır. Gizem Aslan:

“Ben de bir depremzedeyim, Samandağlıyım. İlk anlarda çok yalnız hissetmiştim ama sivil toplumun sahada olması artık bana yalnız hissettirmiyor. Umutkent Kadın

Dayanışma Merkezi'ndeki imkanlar kadınların iyilik halini güçlendiriyor." (UN Women Türkiye, 2024)

Öte yandan BM Kadın Birimi Türkiye, evdeki iş bölümünde kadın ve erkek arasındaki eşitsizliğe dikkat çekmek amacıyla TÜİK verilerini paylaşmış ve ev işleri sorumluluk listesini yayımlamıştır:

"Yemek yapma: %85 kadın, %10,8 erkek; çocuk bakımı: %94,4 kadın, %2,3 erkek; çamaşır yıkama: %86,6 kadın, %11 erkek. Evde yemek, çocuk bakımı, çamaşır gibi ev işlerinin büyük çoğunluğunu kadınlar üstleniyor. Toplumsal cinsiyet eşitliğini savunmak #evdeişbölümü ile başlar!" (UN Women Türkiye, 2024)

5.2. Kadına Yönelik Şiddet

UN Women Türkiye Instagram hesabında kadına yönelik şiddet temasında 40 gönderi paylaşıldığı görülmektedir. Kadına yönelik şiddet teması kapsamında kadınların güvenliği, kadına yönelik şiddet ile ilgili yasalar, 6284 sayılı kanun, şiddet türleri (fiziksel, cinsel ve siber şiddet, partner şiddeti), kadın cinayetleri, engelli kadınların ve kız çocuklarının maruz kaldıkları şiddet, çocuk ve erken yaşta evlilik ele alınmıştır.

BM Kadın Birimi Türkiye, kadına yönelik şiddetle mücadele etmek amacıyla 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü'nde 16 günlük aktivizm kampanyası başlatmıştır (UN Women Türkiye, 2023). 16 günlük aktivizm kampanyası boyunca #IşıkTut etiketi ile çeşitli gönderiler paylaşılarak kadına yönelik şiddete karşı farkındalık yaratılmış ve aktivizm çağrısında bulunulmuştur. Kampanya sürecinde paylaşılan bir reels videosunda kadınların günlük hayatlarında hissettikleri şiddet korkusu kadın bir oyuncu tarafından canlandırılmıştır:

"Güvenlik bir ayrıcalık değil, bir insan hakkı. Kadınların her gün, her yerde, her koşulda güvende olmaları bir insan hakkı. Şiddet korkusu olmadan yaşama hakkına #IşıkTut" (UN Women Türkiye, 2024)

Kampanya sürecinde paylaşılan bir başka gönderide kadın cinayetlerinin dünya genelinde büyük bir problem olduğundan bahsedilmiştir:

"Kadın cinayetleri, dünya genelinde her ülkeyi etkileyen bir sorun. Her 10 dakikada bir kadın, yakın partneri veya aile üyesi tarafından öldürülüyor." (UN Women Türkiye, 2024)

Paylaşılan bir diğer gönderide her 10 engelli kadından 4'ünün şiddete maruz kaldığı belirtilerek engelli kadınların maruz kaldıkları şiddete dikkat çekilmiştir:

"Engelli kadınlar, hayatın her alanında ayrımcılıklarla karşı karşıya kalıyor. Bu durum, onların şiddete maruz kalma risklerini yükseltiyor. Engelli kadınlara yönelik şiddeti tetikleyen kalıplaşmış yargılara ve toplumsal normlara #IşıkTut." (UN Women Türkiye, 2024)

5.3. Ekonomi

UN Women Türkiye Instagram hesabında ekonomi temasında 23 gönderi paylaşıldığı görülmektedir. Ekonomi teması kapsamında paylaşılan gönderilerde kurumlarda kadın ve erkek eşitliğine duyarlı bütçeleme, eşit ücret politikası (ücret eşitsizliği), istihdamda eşitlik, engelli kadınların istihdamı, deprem bölgelerinde kadın girişimcilik, kadınların ekonomik katılımı, kırsalda yaşayan kadınların yaşadıkları zorluklar ve Sözden Eyleme WEPs Programı kapsamında kadının güçlenmesi prensipleri ele alınmıştır. Örneğin #KırsaldaKadınlarGünü etiketi ile kırsalda yaşayan kadınların tarım ekonomisine sundukları katkıları ve bu süreçte yaşadıkları zorlukları anlattıkları bir reels paylaşılmıştır:

"Bugün kırsalda yaşayan kadınların gününü kutluyoruz! Kırsalda yaşayan kadınlar, tarımda, evde ve topluluklarında önemli bir rol oynuyorlar, ancak kaynaklara, hizmetlere, ücretli ve güvenceli istihdama ve karar alma yetkisine erişimde zorluk yaşıyorlar. #KırsaldaKadınlarGünü" (UN Women Türkiye, 2024)

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Sözden Eyleme WEPs Programı çerçevesinde kadının güçlenmesi prensiplerinin uygulanması için özel sektördeki çeşitli kuruluşlarla iş birlikleri yapmıştır. Sözden Eyleme Programının özel sektördeki katılımcıları, kadının

güçlenmesi prensiplerini imzalayarak iş yerinde ve kurumsal faaliyetlerinde bu prensipleri uygulamayı hedeflemektedir (UN Women, 2024). Üye şirketlerin bu kapsamda gerçekleştirdikleri uygulamalara çeşitli reels videolarında yer verilmiştir. Örneğin WEPs katılımcılarından İnci Holding'in program hakkındaki görüşlerinin şirketin Yönetim Kurulu Üyesi Neşe Gök tarafından anlatıldığı bir reels videosu paylaşılmıştır. Neşe Gök İnci Holding'in kurum kültüründe toplumsal cinsiyet eşitliğini ve sürdürülebilirliği öncelikli ilke olarak benimsediklerini ve bu bakış açısıyla WEPs ilkelerini imzaladıklarını belirtmektedir:

"Sözden Eyleme WEPs projesi kapsamında aldığımız danışmanlık ile toplumsal cinsiyet eşitliği süreçlerimizi geliştirme fırsatı elde ettik. Eğitim ve gelişim odaklı ilkeleri ev ödevimiz olarak kabul ederek gelecek için önemli iş birliklerine imza attık." (UN Women Türkiye, 2024)

5.4. Siyaset

UN Women Türkiye Instagram hesabında siyaset temasında 10 gönderi paylaşıldığı görülmektedir. Siyaset temalı gönderilerde siyasi liderlik, siyasi katılım, kadınların seçme ve seçilme hakkı, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı siyaset anlayışı ele alınmıştır. Örneğin #TutunGeliyoruz! etiketi ile 2024 Türkiye Yerel Seçimleri özelinde siyasi liderlikte eşitsizliğe vurgu yapan gönderiler paylaşılmıştır:

"20745 belediye meclis üyesinin 2283'ü kadın, bu da %11'e denk geliyor. Belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri ve muhtarların koltuklarını kadınlar için #TutunGeliyoruz!" (UN Women Türkiye, 2024)

Diğer yandan kadınların Türkiye'de seçme ve seçilme hakkını kazanmalarının 90. yıl dönümünde bir reels paylaşarak kadınların oy hakkı ve siyasi katılımlarının önemine dikkat çekilmiştir:

"Oy verme deneyimleri değişse de kadınların siyasete katılma ve onu dönüştürme mücadeleleri hala geçerliliğini koruyor. #KadınHaklarıGünü" (UN Women Türkiye, 2024)

5.5. Spor

UN Women Türkiye Instagram hesabında spor temasında 8 gönderi paylaşıldığı görülmektedir. Spor teması kapsamında paylaşılan gönderilerde sporda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların güçlenmesinde sporun dönüştürücü etkisi ele alınmıştır. Örneğin #OyunDeğişiyor etiketi ile paylaşılan bir gönderide sporda eşit katılıma dikkat çekilmiştir:

"Yıl 1900-Kadınlar Olimpiyatlara ilk kez katıldı ve sadece 3 seçeneği vardı. #Paris2024 Olimpiyatlarda ilk kez eşit sayıda kadın ve erkek sporcu yer alacak! Daha fazla #SpordaKadın ile #OyunDeğişiyor" (UN Women Türkiye, 2024)

#OyunDeğişiyor etiketi ile paylaşılan başka bir gönderide ise olimpiik milli voleybolcu Hatice Gizem Örgen'in "Kız çocuklarına en büyük tavsiyem, hayallerinin peşinden gitmeyi bırakmasınlar" mesajına yer verilmiştir. Bu gönderi ile sporun kadın ve kız çocuklarının güçlenmesindeki dönüştürücü rolü dile getirilmiştir:

"Spor, toplumsal cinsiyet eşitliği önündeki engelleri ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak, kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesini sağlamak açısından büyük önem taşıyor." (UN Women Türkiye, 2024)

5.6. Eğitim

UN Women Türkiye Instagram hesabında eğitim temasında 7 gönderi paylaşıldığı görülmektedir. Eğitim teması kapsamında paylaşılan gönderilerde kadınlar ve kız çocukları için eşit eğitim hakkına, engelli kadınların eşit eğitim almak için karşılaştıkları zorluklara ve bilim, teknoloji, mühendislik, matematik (STEM/ Science, Technology, Engineering, Mathematics) alanlarındaki eğitimin önemine vurgu yapılmıştır. Örneğin Uluslararası Eğitim Gününde #UluslararasıEğitimGünü hashtagi ile paylaşılan gönderide kadın ve kız çocuklarının güçlenmesinde eşit eğitim fırsatlarının yaratılmasının önemine değinilmiştir:

“Kadınlar ve kız çocukları eğitim aldığında; daha iyi iş fırsatlarına ulaşabilir, toplumsal hayata daha aktif katılabilir, kendi hayatlarını dönüştürebilirler.” (UN Women Türkiye, 2024)

Diğer yandan engelli kadınların eşit eğitim almada karşılaştıkları zorlukları belirtmek için Türkiye’deki engelli kadınların katıldığı bir araştırmanın bulguları paylaşılmıştır:

“Ailemin maddi olanakları yetersiz (%47). Fiziksel olarak okula erişimde sorun yaşıyorum (%35,6). Ailem eğitime devam etmeme izin vermiyor (%27,5).” (UN Women Türkiye, 2024)

Uluslararası Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Gününde paylaşılan bir reels videosunda ise STEM alanlarında eğitim ile ilgili kalıp yargıların yıkılmasına ve kız çocuklarının STEM alanlarında kariyer yapmalarının teşvik edilmesine değinilmiştir:

“Bilim alanında toplumsal cinsiyete dayalı kalıp yargıları yıkalım ve daha fazla kız çocuğunun STEM alanında kariyer yapmasının önünü açalım! Bilimde toplumsal cinsiyet eşitliğini desteklemek için STEM alanlarında kariyer yapan ve yapmak isteyen kadın ve kız çocuklarının mesajına siz de kulak verin. #BenimRolModelim etiketiyle bize katılın!” (UN Women Türkiye, 2024)

Ortaya çıkan temalar doğrultusunda UN Women Türkiye Instagram hesabında sosyal medyanın etkileşim ve katılım olanakları sayesinde toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddet, ekonomi, siyaset, spor ve eğitim konularına farkındalık oluşturulduğu ve görünürlük kazandırıldığı söylenebilir. Aynı zamanda UN Women Türkiye Instagram hesabı bu mücadele konuları hakkında kadınların kişisel deneyimlerini kamusal alana taşıyabildikleri bir tartışma ve dayanışma ortamı oluşturmaktadır. Bu yönüyle UN Women Türkiye Instagram hesabı, çevrim içi feminist bilinç yükseltme grubu özelliği göstermektedir. Ayrıca UN Women Türkiye Instagram hesabında söz konusu temalar çerçevesinde yürütülen hashtag kampanyaları katılım sağlama, örgütlenme, geniş kitlelere ulaşma, toplumsal değişim yaratma ve politik etki oluşturma açısından önemli fırsatlar sunmaktadır.

6. Sonuç

Araştırma kapsamında UN Women Türkiye Instagram hesabı 2024 yılı gönderilerinde dijital feminizmin güncel konuları açısından öne çıkan temalar ve hashtagler incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda UN Women Türkiye Instagram hesabında toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddet, ekonomi, siyaset, spor ve eğitim temalarında paylaşım yapıldığı görülmüştür. Aynı zamanda bahsedilen temalar çerçevesinde çeşitli hashtaglerin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Dijital feminizmin güncel mücadele konularının önceki feminist dalgalar ile benzerlik gösterdiği yapılan araştırmalarda belirtilmiştir (Jackson, 2018; Jouet, 2018; Akan ve Gürhan, 2020). Araştırma sonucunda UN Women Türkiye Instagram paylaşımlarında en çok toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddet ve ekonomi temalarının yer aldığı gözlemlenmiştir. Bu durum birinci, ikinci ve üçüncü dalga feminizmin odağındaki sorunların dijital feminizmin de gündeminde olduğuna işaret etmektedir. Öte yandan dijital feminizmin birinci, ikinci ve üçüncü dalga feminizmin mücadele konularını dijital ortama taşıyarak görünürlük kazandırdığını ve çoğulcu bir mücadele alanı oluşturduğunu söylemek mümkündür. Aynı zamanda dijital feminizm, bu mücadele alanlarına ilişkin kadınların kişisel deneyimlerini kamusal alana taşıyabildikleri bir tartışma ve dayanışma alanı sunmaktadır.

Feminizmin mücadele konuları arasında yer alan siyaset, spor ve eğitim temalarına ise UN Women Türkiye Instagram hesabı gönderilerinde daha az değinildiği görülmektedir. Bu doğrultuda UN Women Türkiye Instagram hesabındaki dijital feminist söylemin bu alanlarda artırılması toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesine katkı sağlanmasında faydalı olacaktır.

UN Women Türkiye Instagram paylaşımları hashtag kullanımı açısından değerlendirildiğinde her tema ile ilgili farklı hashtaglerin kullanıldığı ve aktivizm kampanyalarında hashtaglerden faydalandığı belirlenmiştir. Örneğin toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi temasında Eşitliğe Yatırım kampanyası başlatılmış ve paylaşılan gönderilerde #EşitliğeYatırım etiketine yer verilmiştir. Diğer yandan kadına yönelik şiddete farkındalık oluşturmak amacıyla 16 günlük aktivizm kampanyası başlatılmış ve kampanya süresince paylaşılan gönderilerde #IşıkTut etiketi kullanılmıştır. Bu durum dijital feminizmin mücadele konularının hashtag kampanyaları ile desteklendiğini ortaya koymaktadır. Böylece dijital feminizm hashtag kampanyaları aracılığıyla kadınlara katılım, örgütlenme ve dayanışma imkânı tanımaktadır. Ayrıca hashtag kampanyaları, feminizmin mücadele konularının geniş kitlelere ulaşması ve bu konulara yönelik toplumsal farkındalık yaratılmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

UN Women uluslararası Instagram hesabının 2016-2018 yılları arasındaki gönderilerini inceleyen Akan & Gürhan'ın (2020) çalışmasında, dijital feminizmin mücadele konuları olarak "kadına yönelik şiddet, ekonomi ve çalışma hayatı, savaş ve barış sürecinde kadınlar, cinsiyet eşitliği, politika, eğitim, sağlık, spor, dijital dünya ve cinsel kimlik" temaları ön plana çıkmıştır. UN Women Türkiye Instagram hesabının 2024 yılı gönderilerinde de benzer temaların ortaya çıkması bahsedilen mücadele konularının feminizmin gündeminde olmaya devam ettiğini göstermektedir. Ayrıca Birleşmiş Milletler Kadın Biriminin uluslararası ve Türkiye Instagram hesaplarında benzer konulara yer verildiği söylenebilir.

BM Kadın Birimi Türkiye'deki çalışmalarını 4 tematik alanda yürüttüğünü belirtmektedir. Bunlar: "(1) yönetim ve kamusal hayata katılım, (2) kadınların ekonomik güçlenmesi, (3) kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete son vermek, (4) kadınlar, barış ve güvenlik, insani yardım ve afet risklerinin azaltılmasıdır." Ayrıca UN Women Türkiye özellikle "liderlik ve siyasi katılım, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete son vermek, mülteci tepkisi, cinsiyete duyarlı planlama ve bütçeleme, özel sektör ortaklıkları ve erkek katılımı, sivil toplum kapasitelerinin ve çok paydaşlı ortaklıkların güçlendirilmesi, BM sistem koordinasyonu" alanlarındaki girişimlere odaklanmaktadır (UN Women, 2023). Bu doğrultuda UN Women Türkiye Instagram paylaşımlarının BM Kadın Birimi'nin Türkiye özelinde odaklandığı çalışma alanları ve girişimleri ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen temalar, feminizmin mücadele alanlarının ve biçimlerinin nasıl dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddet ve ekonomik eşitlik gibi meselelerin feminizmin hala gündeminde olduğunu ancak bu meselelerin geçmiş feminist dönemlerden farklı olarak dijital ortamlarda ve dijital feminist aktivist pratiklerle ele alındığını söylemek mümkündür.

İleride yapılacak olan çalışmalarda dijital feminizmin güncel konuları nicel bir araştırma ile belirlenebilir. Ayrıca uluslararası bir feminist topluluğun sosyal medya gönderileri incelenerek feminizmin güncel konuları hakkında kültürel bir karşılaştırma yapılabilir. Böylelikle mevcut araştırma sonuçlarının kapsamı genişletilebilir.

Kaynakça

- Akan, E., & Gürhan, N. (2020). Feminizmin "e-hali": Dijital feminizm üzerine bir araştırma. *Hafıza*, 2(2), 4–22.
- Baer, H. (2018). Redoing feminism: Digital activism, body politics, and neoliberalism. C. Scharff, C. Smith-Prei, & M. Stehle (Eds.), *Digital feminisms: Transnational activism in German protest cultures* (25–42). Taylor & Francis Group. <https://doi.org/10.4324/9781315406220>
- Blevins, K. (2018). Bell hooks and consciousness-raising: Argument for a fourth wave of feminism. J. R. Vickery & T. Everbach (Eds.), *Mediating misogyny: Gender, technology, and harassment* (91–108). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-72917-6_5

- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Browne, J. (2025, April 21). *Feminism-Intersectionality, inclusivity, activism*. Britannica. Retrieved May 5, 2025, from <https://www.britannica.com/topic/feminism/The-fourth-wave-of-feminism>
- Brunell, L., & Burkett, E. (2025). *The fourth wave of feminism*. Britannica. <https://www.britannica.com/topic/feminism/The-fourth-wave-of-feminism>
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Demirel, F., & Karadeniz, Ş. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (15. basım). Pegem Akademi.
- CBS News. (2017, Ekim 17). More than 12M “Me Too” Facebook posts, comments, reactions in 24 hours. *CBS News*. <https://www.cbsnews.com/news/metoo-more-than-12-million-facebook-posts-comments-reactions-24-hours/>
- Cockayne, D., & Richardson, L. (2020). Digital feminism. A. Kobayashi (Ed.), *Encyclopedia of human geography* (2nd ed.) (329-333). Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-102295-5.10536-0>
- Creswell, J. W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (M. Bütün & S. B. Demir, Çev.; 3. basım). Siyasal Kitabevi.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (S. B. Demir, Trans.; 2. basım). Eğiten Kitap.
- Donovan, J. (2021). *Feminist teori* (A. Bora, M. A. Gevrek, & F. Sayılan, Çev.; 14. basım). İletişim Yayınları.
- Jackson, S. (2018). Young feminists, feminism and digital media. *Feminism & Psychology*, 28(1), 32-49. <https://doi.org/10.1177/0959353517726709>
- Jouet, J. (2018). Digital feminism: Questioning the renewal of activism. *Journal of Research in Gender Studies*, 8(1), 133-157. <https://doi.org/10.22381/JRGS8120186>
- Kinser, A. E. (2004). Negotiating spaces for/through third-wave feminism. *NWSA Journal*, 16(3), 124-153. <https://doi.org/10.2979/NWS.2004.16.3.124>
- Mendes, K., Ringrose, J., & Keller, J. (2018). #MeToo and the promise and pitfalls of challenging rape culture through digital feminist activism. *European Journal of Women's Studies*, 25(2), 236-246. <https://doi.org/10.1177/1350506818765318>
- Munro, E. (2013). Feminism: A fourth wave?. *Political Insight*, 4(2), 22-25. <https://doi.org/10.1111/2041-9066.12021>
- Rampton, M. (2015). Four waves of feminism. *Pacific University Oregon*, (25), 1-10. <https://www.pacificu.edu/magazine/four-waves-feminism>
- Rogan, F., & Budgeon, S. (2018). The personal is political: Assessing feminist fundamentals in the digital age. *Social Sciences*, 7(8), 132. <https://doi.org/10.3390/socsci7080132>
- Tong, R., & Botts, T. F. (2021). *Feminist düşünce* (B. Sümer Aydaş, Çev.; 1. basım). Sel Yayınları.
- UN Women. (2023). *Türkiye*. UN Women – Europe and Central Asia. <https://eca.unwomen.org/en/where-we-are/turkiye>
- UN Women. (2024). *Women's empowerment principles in action: Driving change in Türkiye's private sector*. UN Women – Europe and Central Asia. <https://eca.unwomen.org/en/stories/news/2024/05/womens-empowerment-principles-in-action-driving-change-in-turkeyes-private-sector>
- UN Women Türkiye. (2024, Mart 8). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/C4QI17jI9tu/>
- UN Women Türkiye. (2024, Mayıs 1). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/C6bEu0FoSsj/>
- UN Women Türkiye. (2024, Ocak 24). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/C2fGnFJorUI/>
- UN Women Türkiye. (2024, Aralık 2). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/DDFLMtrI3I5/>
- UN Women Türkiye. (2024, Aralık 5). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/DDMwAq8qSK6/>
- UN Women Türkiye. (2024, Aralık 12). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/DDeol8If-E/>
- UN Women Türkiye. (2024, Aralık 26). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/DECwYnToDTf/>
- UN Women Türkiye. (2024, Ağustos 1). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/C-HneqPoxJz/>
- UN Women Türkiye. (2024, Ekim 15). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/DBJLOs6qbnQ/>
- UN Women Türkiye. (2024, Kasım 26). [Instagram gönderisi]. Instagram. https://www.instagram.com/p/DC1bkb2IuMn/?img_index=1

UN Women Türkiye. (2024, Kasım 27). [Instagram gönderisi]. Instagram. https://www.instagram.com/p/DC4Y_tbIhEW/

UN Women Türkiye. (2024, Temmuz 3). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/C89eBHIGM7/>

UN Women Türkiye. (2024, Temmuz 24). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/C9zeYqDNW9h/>

UN Women Türkiye. (2024, Şubat 1). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/C2zgVvGIjKn/>

UN Women Türkiye. (2024, Şubat 11). [Instagram gönderisi]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/C3M6zy0soaQ/>

Van Gundy, A. (2014). *Feminist Theory, Crime, and Social Justice* (1st ed.). Elsevier. <https://doi.org/10.4324/9781315721620>

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. basım). Seçkin Yayıncılık.

Yin, S., & Sun, Y. (2021). Intersectional digital feminism: Assessing the participation politics and impact of the MeToo movement in China. *Feminist Media Studies*, 21(7), 1176–1192. <https://doi.org/10.1080/14680777.2020.1783805>

Çıkar Çatışması: Yoktur.

Finansal Destek: Yoktur.

Etik Onay: Yoktur.

Yazar Katkısı: Seril ÇAKMAK EKİNCİ (%100)

Conflict of Interest: None.

Funding: None.

Ethical Approval: None.

Author Contributions: Seril ÇAKMAK EKİNCİ (100%)

Digital Feminism: An Analysis of the UN Women Türkiye Instagram Account

Seril Çakmak Ekinci

Extended Abstract

The widespread use of the internet has led many feminist practices to take place in digital spaces (Rogan & Budgeon, 2018, p. 6). This has transformed feminist activism and signaled the emergence of a new wave in the historical development of feminism called the fourth-wave feminism (Munro, 2013, p. 23). Digital media has revitalized feminism, making it appealing to young women and helping to bring gender issues into the public sphere (Jouet, 2018, p. 154). Digital platforms offer great potential for the wide and rapid dissemination of feminist ideas and discourses, the creation of new forms of discourse about gender and sexism, the connection with different audiences, and the emergence of creative forms of protest (Baer, 2018, p. 18). Blevins (2018, p. 96). Blevins also argues that online communities are a new way for young feminists to engage in feminist activism. Young feminists prefer online communities to create spaces for conversation, discussion, and activism rather than walking the streets and participating in feminist activism. Young activists bring visibility to current issues in feminism by producing visual content such as photos, videos, and satirical narratives about feminism through digital media (Jouet, 2018, p. 154).

In 2018, the emerging concept of digital feminism refers to feminist activist actions that take place online (Cockayne & Richardson, 2020, p. 329). Moreover, digital media has led to the emergence of a new form of activism called hashtag feminism. One of the popular examples of hashtag activism, the #MeToo movement, began to spread rapidly among X users on October 24, 2017, and was shared 12 million times in the first 24 hours (CBS News, 2017).

Although some researchers have identified online feminist practices as a fourth-wave feminist movement, Jackson (2018, p. 45-47) found many commonalities between the narratives of digital feminism and those of the first, second, and third-wave feminism. The issues that young feminists focus on are abortion rights, sexism, rape and sexual violence, and intersectionality. In Akan & Gürhan's (2020) study, "violence against women, economy and working life, women in war and peace processes, gender equality, politics, education, health, sports, digital world, and sexual identity" were the current topics of digital feminism. Jouet (2018, p. 154) states that online and offline feminist campaigns have contributed to the French third-wave feminist movement to make significant progress in fighting for equality, rape and harassment, but there are still many struggles for equality.

Previous research reveals how digital media has transformed feminism and feminist practices. However, there are limited studies in the literature on identifying current issues of digital feminism and examining the use of hashtags by feminist communities (Jackson, 2018; Jouet, 2018; Mendes et al., 2018; Akan & Gürhan, 2020; Yin & Sun, 2021). From this point of view, the aim of this study is to identify the current struggle issues of digital feminism through the posts of feminist communities on their social media accounts and to examine how these issues are addressed on social media. In addition, the study aims to examine the use of hashtags by feminist communities in the context of digital feminism. In this context, the historical development of feminism and the concept of digital feminism were discussed in the literature review part of the study. In the application phase, data were collected through document analysis within the scope of a qualitative method. In the study, 151 posts shared on the UN Women Türkiye Instagram account in 2024 were analyzed with a thematic analysis technique.

As a result of the analysis, it is seen that in 2024, the UN Women Türkiye Instagram account shared posts on the themes of gender equality and women's empowerment, violence against women, economy, politics, sports, and education. At the same time, it was determined that various hashtags were used within the scope of the mentioned themes.

The most shared theme on the UN Women Türkiye's Instagram account was gender equality and women's empowerment. In these posts, attention was drawn to women's health, intersectionality and inclusion, disability, girls' empowerment, women's solidarity, gender equality in communication, representation of women in advertising, environmental sustainability, gender in the arts, poverty, food insecurity and hunger, division of labor and childcare at home. The second most shared theme was violence against women. Within this theme, the safety of women, laws on violence against women, Law No. 6284, types of violence (physical, sexual, and cyber violence, partner violence), femicides, violence against women and girls with disabilities, child and early marriage were emphasized. The third

most prominent theme was the economy. In the economic theme, budgeting sensitive to gender equality in institutions, equal pay policy (wage inequality), equality in employment, employment of women with disabilities, women's entrepreneurship in earthquake zones, women's economic participation, contribution of rural women to agriculture, and women's empowerment principles within the scope of the WEPs Program from Promise to Action were discussed. It was found that there were fewer posts on the themes of politics, sports, and education.

On the other hand, UN Women states that it carries out its work in Türkiye in 4 thematic areas. These are: "participation in governance and public life, women's economic empowerment, ending violence against women and girls, women, peace, and security, humanitarian assistance, and disaster risk reduction." The UN Women Türkiye also focuses on initiatives in the areas of "leadership and political participation, ending violence against women and girls, refugee response, gender-responsive planning and budgeting, private sector partnerships and male participation, strengthening civil society capacities and multi-stakeholder partnerships, and the UN system coordination" (UN Women, 2023). Accordingly, it is possible to say that the posts shared on the UN Women Türkiye Instagram account in 2024 are in line with UN Women's focus areas and initiatives in Türkiye.

When the UN Women Türkiye Instagram posts are analyzed in terms of hashtag usage, it is seen that different hashtags are used for each theme, and the hashtags are utilized in activism campaigns. For example, in the theme of gender equality and women's empowerment, the Invest in Equality campaign was launched, and the hashtag #Invest in Equality was used in the posts. On the other hand, a 16-day activism campaign was launched to raise awareness on violence against women, and the hashtag #IşıkTut was used in the posts shared during the campaign.

The research reveals that the posts of the UN Women Türkiye account in 2024 provide important clues about the current issues of feminism and how these issues are addressed in digital environments. At the same time, the analysis reveals how digitalization has affected and transformed feminist thought and feminist practices. In this respect, it is possible to say that issues such as gender equality and women's empowerment, violence against women, and economic equality are still on the agenda of feminism, but these issues are addressed in digital environments and through digital feminist activist practices, unlike past feminist periods. The results of the research are expected to contribute to feminist literature by understanding and explaining how digital media transforms feminism and feminist practices.

The main limitations of the research stem from the sample selection, data collection, and analysis process. The fact that the research data was collected from a single social media account over a certain period of time and analyzed through a thematic analysis technique limits the generalizability of the findings.

In future studies, contemporary issues of digital feminism can be identified through quantitative research. In addition, a cultural comparison can be made about the current issues of feminism by analyzing the social media posts of an international feminist community. In this way, the scope of the results of the current research can be expanded.